

**UMUMTA'LIM MAKTALARI O'QUVCHILARI UCHUN INGLIZ TILIDA
O'QISH VA O'QIB TUSHUNISHNI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA
KAMBRIDJ USLUBIDAGI MASLAHATLAR**

KASIMOVA BARNOXON MAHAMMADOVNA

*Izboskan tumani Maktabgacha va Maktab ta'limi bo'limi 18-umumiy o'rta ta'lim
maktabi ingliz tili fani o'qituvchisi*

Abstrakt - Ushbu maqolada o'quvchilarni A2 va B1 darajada Kembrij ingliz tili malakasiga tayyorlaydigan o'qituvchilarga mo'ljallangan. Maqola talabalarga ingliz tilida o'qishni yaxshilash va o'qish testida ko'nikmalari va strategiyalarini rivojlantirishga yordam beradigan bir necha oddiy, amaliy qadamlarni o'z ichiga oladi. maqolada "O'qish" uchun bitta dars faoliyati g'oyasi ham ko'rsatib beriladi.

Kalit so'zlar: o'qish ko'nikmalari, o'qishni yaxshilash, o'qish strategiyasi

Key words: reading skills, improving reading, reading strategies

O'QUVCHILAR UCHUN UMUMIY TAVSIYALAR

Iloji boricha ko'p o'qish.

Ingliz tilida iloji boricha tez-tez o'qishga harakat qiling. Har kuni oz-ozdan o'qish ko'p yordam beradi. Orqaga qayting va matnlarni ikkinchi va uchinchi marta qayta o'qing. Bu sizga ingliz tilini haqiqiy jumlar va iboralarda qo'llash bilan tanishishga yordam beradi.

Zavq olish uchun o'qish.

Oqim uzluksiz bo'lganda, yaxshi hikoyaga yoki qiziqarli maqolaga berilib ketganingizda, vaqt o'tib ketsa, kitob o'qish judaham yoqimli hisoblanadi. Ayniqsa boshqa tilda o'qiganingizda. Agar matn juda qiyin bo'lsa, siz tushunmaydigan so'zlar yoki iboralar juda ko'p bo'lsa, o'qish qiyinlashadi, qiziqarli bo'lmay qoladi. Iloji bo'lsa, faqatgina o'qish yoki ish uchun emas, balki boshqa sizni qiziqtirgan narsalarni ham o'qing.

O'qishda davom etish.

Matnda biz tushunmaydigan soʻz yoki iborada toʻxtab qolib ketishimiz tabiiy. Notanish soʻzlar oʻqish va tushunish oqimini buzishi mumkin. Toʻxtamang! Notanish soʻzga kelganingizda, uni oʻtkazib yuboring va oʻqishni davom eting. Parchaning oxiriga yetganingizda, xuddi shu texnikadan foydalanib, uni ikkinchi marta oʻqing. Siz tushungan soʻzlar bilan kontekst butun matnning umumiy maʼnosini ochishga yordam berishi kerak. Siz bilmagan soʻzlarni keyinroq qayta koʻrib chiqishingiz va ularni lugʻatdan qidirishingiz yoki kimdandir soʻrashingiz mumkin.

Oʻqish hamma narsani yaxshilaydi. Chet tilida oʻqish boʻyicha koʻplab tadqiqotlar olib borilgan va bu oʻqish amaliyoti nafaqat oʻqishni yaxshilashligini aniq koʻrsatmoqda balki, u ingliz tilida yozish, gapirish va tinglab tushunishda yaxshiroq oʻrganishga yordam beradi, chunki siz soʻzlar va soʻzlarning kontekstda qanday ishlatilishi bilan koʻproq tanishasiz.

OʻQUVCHILARGA IMTIHONLARDA OʻQISH BOʻYICHA MASLAHATLAR

Tayyor boʻlish.

Har bir savol turi sizdan nima qilishni soʻrashini aniq biling. Bu bir nechta tanlovmi? Matndagi boʻshliqlarni toʻldiradimi? Qancha soʻz yozishingiz kerak? Qancha vaqtingiz bor? Diqqatni koʻrsatmalarga qaratishga yordam berish uchun har qanday imtihon savolida muhim soʻzlarning tagini chizish yaxshi fikr.

Tezlikni oshirish.

Imtihon holatlarida koʻpincha matnni avvalgidan koʻra tezroq oʻqish kerak boʻladi. Matnlarni tezda oʻqishni mashq qiling: oʻzingizga vaqt ajrata olasiz. Misol uchun, oʻzingizga 300 soʻzni oʻqish uchun 3 daqiqa vaqt bering, keyin oʻzingizga 300 soʻzni oʻqish uchun 2 daqiqa vaqt bering, keyin 1 daqiqada sinab koʻring. Siz bu fikrni avvaliga bir xil matn bilan takrorlashingiz mumkin, lekin keyin uni yaxshiroq tushunishingiz uchun uni turli matnlar bilan sinab koʻring.

Qotib qolmaslik.

Esingizda bo'lsin, imtihonda siz kimdandir so'rashingiz yoki yangi so'z qidirishingiz mumkin emas. Agar siz biron bir so'zni bilmasangiz va uning atrofidagi boshqa so'zlardan umumiy ma'noni taxmin qila olmasangiz, uni o'tkazib yuboring, vaqtni boy bermang!

Tahmin qilish.

Agar savol sizga tanlash uchun bir nechta javoblarni bergan bo'lsa, avval javoblarga qaramasdan savolga javob berishga harakat qiling. Keyin javoblarni ko'rib chiqing va sizning tahminingizga mos kelishini tekshiring.

Mashq qilish.

A2 yoki B1 kabi Kembrij ingliz tili malakalariga tayyorgarlik ko'rishga yordam beradigan ko'plab materiallar mavjud. O'qishni qog'ozidagi turli xil savollar bilan imkon qadar ko'proq mashq qiling. Siz bizning Kembrij universiteti nashriyotidagi kitoblarimiz haqida ma'lumotni www.cambridge.org saytida va qo'shimcha manbalarga havolalar, namuna testlari va boshqalarni Cambridge Assessment English dan www.cambridgeenglish.org saytida topishingiz mumkin.

O'qib tushunishda bajariladigan tartib:

A) Bu nima?

Ko'p tanlovli jumlar bilan oltita qisqa matn.

B) Nima qilish kerak?

Har bir matnni o'qing va to'g'ri jumlani tanlang: A, B yoki C.

Bu maslahat yangilangan O'qish va Yozish 1-qismiga mo'ljallangan.

Bu maslahat yangilangan O'qish va Yozish 1-qismiga mo'ljallangan. Ushbu maslahatdagi faoliyat B1 Preliminary va B1 Preliminary for Schools Reading 1-qismi bilan ham ishlaydi.

Maslahat: Qisqa matnning asosiy maqsadi haqida o'ylash

Tayyorgarlik ko'rish

Har qanday A2 uchun o'qish kaliti 1-qismidan olingan oltita qisqa matn va savollardan nusxa ko'chiring va kesib oling. 5 yoki 6 o'quvchidan iborat har bir guruh uchun bitta to'plam tayyorlang.

1-qadam

Har bir guruhga oltita kesilgan matnni bering (savollarni emas) Bu qanday matn? Bunday matnlarni qayerda ko'rish mumkin? Fikrlarni baham ko'ring

2-qadam

Keyin har bir guruhga oltita savol bering, savollarni to'g'ri matnga moslang, Qaysi so'zlar sizga yordam berdi? Birgalikda tekshiring

O'quvchilari ko'p sinflar - Har bir matnni devorga qo'ying va o'quvchilardan sinf bo'ylab juftlik yoki kichik guruhlarda harakat qilishlarini so'rang. Keyin har bir guruhga tarqatma varaqdagi 6 ta savolni bering va har bir savolni devordagi boshqa matnga moslashtirishni so'rang.

3-qadam

Nihoyat, o'quvchilar har bir savolni o'qiydilar va javob beradilar, Javoblarni tekshiring

O'qish mashg'ulotidan olinadigan qo'shimcha yutuqlar:

HAMKORLIK - Har bir guruh umumiy maqsad sari harakat qiladi.

ALOQA - Talabalardan matn talab qiladigan o'qishga qo'shimcha ravishda gapirish va tinglash talab qilinadi.

TANQIDIY FIKRLASH - talabalar turli xil variantlarni ko'rib chiqadilar va g'oyalar o'rtasidagi bog'liqlikni izlashlari kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YHATI:

- 1) The Cambridge Life Competencies Framework.
- 2) [practicemakesperfect.cambridge.org](https://www.practicemakesperfect.cambridge.org)
- 3) [keyandpreliminary.cambridgeenglish.org](https://www.keyandpreliminary.cambridgeenglish.org)
- 4) <https://www.cambridgeenglish.org/images/562913-tips-for-reading-teachers.pdf>